

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

«Державне управління у сфері національної безпеки»

студентки 3 курсу, групи 3-АПУА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»

Чепель Яни Олександрівни

Керівник:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

_____ (_____)

Підпис

Прізвище та ініціали

Вінниця-2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
1.1. Сутність та специфіка національної безпеки України як об’єкта державного управління	6
1.2. Принципи, функції та нормативно-правове забезпечення національної безпеки України	10
1.3. Механізми державного управління у сфері національної безпеки України.....	14
РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ТА СПОСОБИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
2.1. Аналіз державної політики у сфері національної безпеки України.....	18
2.2. Зарубіжний досвід державного управління у сфері національної безпеки.....	22
2.3. Шляхи вдосконалення державного управління у сфері національної безпеки України.....	26
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

Вступ

Актуальність теми дослідження. У сучасному світі питання національної безпеки та ефективного державного управління набувають надзвичайної актуальності та стратегічного значення. Зростаючі геополітичні напруження, транснаціональні загрози, тероризм, кібератаки та інші виклики ставлять перед країнами завдання забезпечення безпеки та стабільності. Національна безпека функціонує через систему різноманітних відносин між особою і суспільством, між громадянином і державою, між суспільством і державою, між різними державами.

Державне управління у сфері національної безпеки України є доволі гострим та особливо важливим питанням сьогодення. Вона є ключовим фактором самозбереження, порядку, існування та розвитку українського суспільства в мирі. Адже саме за умов агресії Російської федерації починаючи з 2014 р. стосовно Автономної Республіки Крим та повномаштабного вторгнення 24 лютого 2022 р., Україна веде бій за захист суверенітету, незалежності, збереження територіальної цілісності, непорушності кордонів та безпеки усього народу. Проте ефективність державної політики із забезпечення національної безпеки залежить від злагодженої, чіткої взаємодії всіх зацікавлених суб'єктів як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Система національної безпеки складається з комплексу інститутів, як державних, так і недержавних, що застосовують теоретичні, нормативно-правові, аналітичні, розвідувальні, організаційно-управлінські, науково-технічні, кадрові та інші заходи для забезпечення розвитку національних інтересів України, добробуту суспільства та ефективного функціонування системи забезпечення безпеки країни. Важливо звернути увагу на уразливість державного управління у сфері національної безпеки – це вади, недоліки, прогалини у будові, функціях, нормативно-правовому забезпеченні, які руйнують стійкість усієї системи до загроз, її функціональність та ефективність. Крім того важливим є не тільки

переоцінка наявних загроз та створення нових стратегій для їх знищення, але й своєчасне виявлення та ліквідація майбутніх проблем [1]. У сучасних умовах військової агресії з боку росії (повномасштабного вторгнення) реформування системи забезпечення національної безпеки є надважливим питанням як для держави, так і для всього населення України.

Об'єкт дослідження: державна політика національної безпеки як система заходів, протидії та оборони.

Предмет дослідження: державне управління у сфері національної безпеки.

Мета дослідження: На основі інформації та джерел, які будуть висвітлені в науковій роботі проаналізувати та запропонувати шляхи вдосконалення державного управління у сфері національної безпеки.

Також реалізація поставленої мети зумовлює вирішення таких **завдань дослідження:**

- розглянути сутність й специфіку державного управління у сфері національної безпеки, визначити принципи, функції та нормативно-правове забезпечення національної безпеки України;

- проаналізувати державну політику України щодо системи національної безпеки, оцінити ефективність застосування різних стратегій та методів управління;

- розглянути механізми державного управління у сфері національної безпеки України та їх ефективність;

- проаналізувати досвід інших країн у сфері національної безпеки сформулювати рекомендації й запропонувати шляхи вдосконалення політики національної безпеки.

Методи дослідження : аналіз академічних досліджень, законодавства та практичного досвіду різних країн у сфері національної безпеки, аналіз літературних джерел, порівняльний аналіз законодавства, синтез та узагальнення матеріалу, емпіричні дослідження тощо.

Висновок

У даній курсовій роботі було розглянуто ключові аспекти державного управління у сфері національної безпеки. Виявлено, що забезпечення національної безпеки є складним та багатограним завданням, яке потребує комплексного підходу та системних заходів. Державне управління у цій сфері відіграє ключову роль у координації дій різних органів влади, захисті державних інтересів та забезпеченні стабільності та безпеки суспільства. Національна безпека - це комплекс заходів та стратегій, спрямованих на забезпечення безпеки, стабільності та захисту інтересів держави, її громадян та території в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз. Це широке поняття, яке охоплює багато аспектів життя суспільства та держави, і охоплює усі види безпеки: інформаційна, економічна, екологічна, військова, енергетична і т.д.

З метою ефективного функціонування системи національної безпеки важливо розробити та впровадити стратегічні й оперативні плани дій, спрямовані на виявлення, аналіз та ліквідацію потенційних загроз. Підвищення ефективності державного управління у цій сфері можливе за умови впровадження сучасних технологій, вдосконалення нормативно-правової бази, залучення громадськості, підвищення кваліфікації працівників та розвитку міжнародного співробітництва.

Урядові органи мають активно співпрацювати з громадськістю, приватним сектором та міжнародними партнерами, тільки шляхом спільних зусиль можна забезпечити стабільність, безпеку та процвітання нашої держави в умовах геополітичних викликів та загроз. Важливою складовою забезпечення національної безпеки є підтримка демократичних інститутів, прав людини, правової держави та міжнародного співробітництва. Політична стабільність, економічний розвиток, реформи в сфері безпеки та оборони, а також зміцнення обороноздатності є ключовими завданнями у забезпеченні національної безпеки. Покращення стану

політики національної безпеки потребує комплексного підходу та системних реформ.

Отже для покращення державного управління національною безпекою потрібно: зміцнення обороноздатності та вдосконалення військово-технічного потенціалу для ефективного відстоювання територіальної цілісності та суверенітету країни; підвищення внутрішнього контролю та ліквідація корупції в державних структурах, що мають відношення до національної безпеки; розвиток механізмів міжнародного співробітництва та підтримки з боку партнерських країн та міжнародних організацій; запровадження системи ефективного моніторингу та аналізу ризиків національної безпеки для оперативного реагування на потенційні загрози; забезпечення прозорості та відкритості у прийнятті рішень у сфері національної безпеки та залучення громадськості з певних питань.

У цілому, поліпшення стану політики національної безпеки вимагає комплексного підходу, активної участі всіх зацікавлених сторін та належного фінансування. Тільки таким чином Україна зможе забезпечити стабільність, безпеку та процвітання для своїх громадян у складному геополітичному середовищі.

Список використаних джерел

1. Державне управління національною безпекою: соціальноекономічне забезпечення: Монографія / Домбровська С.М., Шведун В.О., Рубан А.В.: Х, НУЦЗУ.- 2022. 221 с.
2. Потеряйко, С., Белікова, К., & Твердохліб, О. (2021). ПРОБЛЕМАТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ. *Літопис Волині*, (25), 136-142. <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2021.25.23>
3. Закон України "Про національну безпеку" від 21 червня 2018 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
4. Сухобокова Ольга Олегівна Політична та військова допомога країн Балтії Україні у перші місяці повномасштабної російсько-української війни // The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022, 661-670. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-79>
5. Альван А. Проблеми розвитку системи національної безпеки України / А. Альван // Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. - Режим доступу: <https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/governance/article/view/288/289> .
6. Степаненко, Н., & Безкровний, А. (2022). ЗАКОНОДАВЧІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ. *Legal Bulletin*, 10–17. <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2022-03-10-17>
7. Богущкий П.П. (2018). Поняття та ознаки права національної безпеки України. Журнал "Інформація і право". № 3(26), с.84.
8. Порока. С. Г (2019). Концептуальні засади щодо визначення механізмів публічного управління у сфері національної безпеки України. Харків:

Національний університет цивільного захисту України. DOI: 10.5281/zenodo.3233413.

9. Леоненко, Н. А. (2023). Зарубіжний досвід правового регулювання забезпечення національної безпеки. Харків: Національний університет цивільного захисту України. DOI: 10.52363/2414-5866-2023-1-14.

10. СУЧАСНИЙ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ (Збірник матеріалів учасників П'ятої міжнародної науковопрактичної конференції) Львів: ПП "Видавництво "БОНА" , 2023. 274 с.

11. Гонтар, З. Г. (2019). Теоретичні та правові засади державного управління національною безпекою у сфері зовнішньої політики. Державне управління, № 4 (68), 271. DOI: 10.32840/1813-3401-2019-4-43.

12. Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України "Про Стратегію національної безпеки України" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.

13. Янюк С.В. Досвід Зарубіжних Країн у Застосуванні Механізмів Державного Регулювання Територіальної Оборони. Збірник наукових праць: Державне управління та місцеве самоврядування Дніпро ДРІДУ НАДУ (2019).

14. Підлісна, Т. В., & Бондар, Д. В. (2022). ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ. *Публічне урядування*, (2 (30), 72-77. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-9](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-9)

15. Національна академія Національної гвардії України, Командно-штабний факультет. Збірник тез VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції "Участь правоохоронних органів та військових формувань держави у забезпеченні безпеки України". Харків, 2023. 136 с.